

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
Rīgā, 2018.gada 22. februārī

Sabiedriskajā apspriešanā izteikts atbalsts sistemātiskajai pieejai mācību satura un pieejas plānošanā un virzībai uz skolēnu lielāku iesaisti mācībās

Pilnveidotā mācību satura un pieejas piedāvājumā atzinīgi novērtēta sistemātiskā pieeja mācību satura un pieejas plānošanā, virzība uz skolēnu lielāku iesaisti mācībās, satura pēctecība un pārskatāmība, – kādu mācīšanās rezultātu bērni un jaunieši sasniedz katrā vecumposmā. Četru mēnešu sabiedriskajā apspriešanā iesaistījušies ap 11 400 lietpratēju jeb vairāk nekā ¼ daļa Latvijas izglītības jomā strādājošo, un kopumā iesniegti 887 priekšlikumi.

Ieteikumus mācību satura pilnveidei izteikušas gan biedrības, to skaitā vecāku biedrības, un atsevišķi vecāki, gan augstskolas un baznīcas, gan valsts iestādes, kā Kultūras ministrija, Veselības ministrija un Aizsardzības ministrija, arī Latvijas Banka, tāpat atsevišķi sabiedrības pārstāvji. Īpaši nozīmīga ir pašu skolu un skolotāju dalība gan ar projektā iesaistīto pilotskolu starpniecību, gan Latvijas pašvaldību deleģēto mācību jomu koordinators viedoklis par pilnveidoto satura un pieejas piedāvājumu, kas, projekta rosināti, konsultējušies ar vairāk nekā 9000 pedagogiem visā Latvijā.

“Sabiedriskās apspriešanas rezultāti un galvenie secinājumi apliecina, ka mācību satura un pieejas pārmaiņas jāskata kopainā un jārisina vienlaikus ar citām pārmaiņām visā izglītības sistēmā, ko šobrīd arī konsekventi īstenojam,” pauda izglītības un zinātnes ministrs, profesors Kārlis Šadurskis. Ministrs norāda, ka gan Izglītības un zinātnes ministrijas rosinātās pārmaiņas mūsdienīga skolu tīkla attīstībai, gan pedagogu atalgojuma palielināšana un jaunu izglītības programmu ieviešana augstākajā izglītībā pedagogu sagatavošanai ir vienlīdz nozīmīgas, lai radītu iespējas nodrošināt kvalitatīvas pārmaiņas izglītībā. “Lai radītu izaugsmi, labklājību, augstāku dzīves kvalitāti, ir nepieciešams uzdrošināties, mainīties, pieņemt lēmumus, kas maina ierasto dzīves ritmu. IZM turpinās konsekventu pārmaiņu procesu virzību, lai radītu nosacījumus kvalitatīvām pārmaiņām visā izglītības sistēmā un lai bērni būtu gudrāki un prasmīgāki par mūsdienu paaudzi,” uzsvēra Šadurskis.

“Vērtējot priekšlikumos izteikto, skaidri redzams atbalsts un izpratne nepieciešamībai pilnveidot mācību saturu un pieeju. Skolas un skolotāji novērtē sistemātisko pieeju, centienus mācības padarīt saistošākas skolēniem, dodot viņiem iespēju iedziļināties, saistīt jauno informāciju ar personisko pieredzi,” uzsvēra projekta mācību satura ieviešanas vadītāja Zane Oliņa.

Viņa vienlaikus norāda: “Papildus konkrētiem satura ieteikumiem katrā no mācību jomām saņemti ieteikumi vairākiem uzlabojumiem par saturu un pieeju kopumā. Joprojām konkrētais specifisku zināšanu un prasmju apjoms, kas bērniem un jauniešiem jāapgūst, ir pārāk liels un tāpēc to nepieciešams vēl vairāk samazināt, uzsverot būtisko. Atsevišķi sasniedzamie rezultāti neatbilst konkrētam vecumposmam un tāpēc pārskatāmi, dažviet pārāk vispārīgie formulējumi pieļauj pārlieku interpretāciju, un tādēļ skolotājiem grūti nolasīt, kas tieši un cik lielā mērā skolēniem jāiemāca. Mācību satura izstrādes vecākie eksperti pašlaik detalizēti

izvērtē ieteikumus un ņems tos vērā, izstrādājot pirmsskolas izglītības vadlīnijas, pilnveidojot saturu pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartu projektiem.”

Z. Oliņa uzsver: “Likumsakarīgi komentāros jaušams satraukums par mācību satura un pieejas ieviešanu, arī par citām tiešāk un netiešāk saistītām izglītības rīcībpolitikas ierosmēm. Būtiskākās bažas ir par laiku un ieguldījumu, ko katram skolotājam nepieciešams veltīt kopīgai mācību satura un pieejas plānošanai ar kolēģiem skolas līmenī, lai sagatavotos mērķtiecīgai, visus skolēnus iesaistošai mācību stundai, kā arī par profesionālās pilnveides iespējām, telpu un mācību vides piemērotību un atbilstošiem resursiem, to skaitā par materiālu iegādi praktiskiem darbiem dabaszinātnēs, materiālu un aprīkojuma iegādi tādiem mācību priekšmetiem kā “dizains un tehnoloģijas” un “datorika”, kultūras pasākumu apmeklējumu iespējām. Ir jāatzīst, lai pilnvērtīgi sagatavotos visus skolēnus iesaistošām stundām, svarīgi rast iespēju skolotājam apmaksāt pilnu darba nedēļu, apmēram pusi no laika paredzot kontaktstundām.”

Lai arī sabiedriskajai apspriešanai tika nodots pirmsskolas izglītības vadlīniju, pamatzglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības standartu mācību satura piedāvājums, daudzi no saņemtajiem priekšlikumiem attiecināmi uz vēl topošajām mācību priekšmetu programmām jeb nākamo, daudz detalizētāko mācību satura plānošanas līmeni. Šie priekšlikumi tiks ņemti vērā, pilnveidojot mācību priekšmetu programmas, kas turpināsies līdz pat ieviešanas sākšanai katrā klašu grupā.

Kopš sabiedriskās apspriešanas sākuma pagājušā gada septembrī gaidāmās mācību satura un pieejas pārmaiņas mērķtiecīgi skaidrotas Latvijas pirmsskolu un skolu vadības komandām un to pedagogiem, pašvaldību mācību satura jomu koordinātoriem, visu Latvijas pašvaldību izglītības jomas vadītājiem vai viņu pārstāvjiem, tiekoties ar dažādām interešu grupām. 100 pilotskolas Latvijā, ar kurām sāka aktīva mācību satura aprobācijas sadarbība, pagājušā gada oktobrī saņēma pirmos mācību priekšmetu programmu paraugus. Vietnē www.skola2030.lv/apsriesana satura pilnveides priekšlikumus varēja iesniegt ikviens, arī tad, ja viņa profesionālā darbība nav saistīta ar izglītību.

“Gribu pateikt lielu paldies visiem, kuri iesaistījās sabiedriskajā apspriešanā, un to, ka visi viedokļi, ieteikumi mums ir ļoti būtiski tālākajā darbā,” preses konferencē teica Valsts izglītības un satura centra vadītājs Guntars Catlaks. Tāpat G. Catlaks uzsvēra, ka šis ir vēsturisks notikums un pirmoreiz Latvijas vēsturē jauns vispārējās izglītības saturs ir veidots, iesaistot tik daudz nozaru profesionāļus, un apspriests tik ilgi un ar tik lielu sabiedrības līdzdalību. “Esam jau uzsākuši darbu pie Ministru kabineta noteikumiem – pirmsskolas izglītības vadlīnijām, pamata un vispārējās vidējās izglītības standartu projektiem, kurus, protams, arī apspriedīsim ar ieinteresētām organizācijām saskaņošanas procesā, un plānojam virzīt šos dokumentus apstiprināšanai valdībā, secīgi sākot ar vadlīnijām un pamatzglītības standartu šajā pavasarī – aprīlī, savukārt vispārējās vidējās izglītības standartu – augustā, kur vēl nepieciešamas diskusijas un precizējumi,” stāstīja Catlaks.

Sabiedriskā apspriešana par pilnveidotā mācību satura un pieejas apraksta projektu “Izglītība mūsdienīgai lietpratībai” ilga no 2017. gada 25. septembra līdz 2018. gada 1. februārim.

Izglītības un zinātnes ministrijas rosinātās pārmaiņas izglītības pieejā Latvijā ir nozīmīgas, lai izstrādātu, aprobētu un pēctecīgi ieviestu tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācībām, kas skolēnos attīstītu dzīvei 21. gadsimtā svarīgas zināšanas, prasmes un ieradumus, kas balstīti vērtībās, citiem vārdiem, lietpratību. Šī ir pirmā reize, kad vispārējās izglītības mācību saturs tiek pārskatīts kopumā no pirmsskolas līdz 12. klasei. Tas darīts, lai apgūstamais mācību saturs un sasniedzamie rezultāti skolēnam dažādos mācību priekšmetos nepārklātos, lai mazinātos līdzšinējā mācību satura sadrumstalotība un bērniem un

jauniešiem būtu nodrošināta saskaņota un pēctecīga zināšanu un prasmju apguve. Topošais mācību saturs veidots ar līdzi šim plašāko pedagogu iesaisti. Tā izstrādē bijuši iesaistīti turpat 300 praktizējošu Latvijas pedagogu un augstskolu mācītspēku.

Papildinformācija:

Elīna Avota

projekts "Kompetenču pieeja mācību saturā"

elina.avota@skola2030.lv

Tālr. +371 29443573

www.skola2030.lv

Par projektu

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta Nr. 8.3.1.1./16/I/002 "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt, pēctecīgi ieviest tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai vecumā no 1,5 līdz 18 gadiem, kas ļaus skolēniem attīstīt dzīvei 21. gadsimtā svarīgas zināšanas, prasmes un attieksmes. Projektā paredzēta mācību satura izstrāde un aprobācija, mācību programmu, mācību un metodisko līdzekļu izstrāde, t.sk. bērniem ar speciālām vajadzībām vai veselības traucējumiem. Projektā tiks nodrošināta profesionālā pilnveide 6000 pedagogiem, t.sk. pedagogu komandām 100 pilotskolās un visu izglītības iestāžu vadības komandām, kā arī tiks veidota mācību līdzekļu vietne. Projektu VISC īsteno sadarbībā ar Daugavpils Universitāti, Latvijas Universitāti, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, Liepājas Universitāti, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmiju, Latviešu valodas aģentūru, Strazdumuižas internātvidusskolu - attīstības centru vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem un pašvaldībām, kuru izglītības iestādes piedalās mācību satura aprobācijā.

NACIONĀLAIS
ATĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds